

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03 0 U 018431 25 Uvp 2
Sarajevo, 03.07.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jahjaefendić Jasmina, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Ajanović-Selimović Amele, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja P.B. iz T., ulica B. broj ..., protiv akta broj: FZ3/2/2-35-1-1216-2/18, MB/OB: 1106203821 od 11.09.2018. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari prestanka prava na isplatu starosne penzije, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 018431 18 U od 14.02.2020. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 03.07.2025. godine, u izvršenju odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj: AP-1030/21 od 27.03.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 018431 18 U od 14.02.2020. godine uvažena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude (kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe tuženog za Tuzlanski kanton Tuzla, matični broj 0001106203821-0, broj predmeta 1810-1234/18-4, od 03.04.2018. godine), pa su osporeno rješenje, kao i prvostepeno rješenje Kantonalne administrativne službe Tuzla matični broj, broj predmeta 1810-1234/18-4, od 03.04.2018. godine, poništeni, a tuženi obavezan da tužitelju ponovno uspostavi isplatu obustavljene penzije i to počev od dana prestanka isplate, pa nadalje, s tim da je sve iznose neisplaćene penzije, koji su za isplatu dospjeli do dana donošenja ove presude, dužan tužitelju isplatiti u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom izvršenja. Navedenim prvostepenim rješenjem od 03.04.2018. godine riješeno je da tužitelju, kao korisniku prava, prestaje pravo na isplatu starosne penzije počev od 01.03.2018. godine zbog statusa osiguranika u obaveznom osiguranju.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je osporio zakonitost i pravilnost pobijane presude zbog povrede pravila federalnog zakona o postupku u vezi sa članom 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95 i 37/03). U zahtjevu je naveo da je Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, presudom broj:

U-36/18, od 12.11.2019. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 93/19), utvrdio da sporni član 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i da je u toj presudi Ustavni sud konstatovao da se odredbe člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ne primjenjuju od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH", a što je u skladu sa članom 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH, te stavom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine od 05.07.2017. godine, pa kako je navedena presuda Ustavnog suda objavljena u „Službenim novinama Federacije BiH” dana 11.12.2019. godine, to korisnici kojim je prestalo pravo na isplatu starosne penzije, kao tužitelj, mogu podnijeti zahtjev za uspostavu isplate penzije od datuma objavljivanja presude, a iz navedenog proizilazi da postupanje tuženog prilikom donošenja osporenih rješenja nije bilo protivno Ustavu BiH, niti zakonskim propisima, već je bilo u skladu sa odredbom člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koja je bila u primjeni u vrijeme donošenja tih rješenja, zbog čega je Kantonalni sud u Tuzli prilikom donošenja pobijane presude, kojom je obavezao tuženog da tužitelju ponovo uspostavi isplatu obustavljene penzije od 01.03.2018. godine, grubo povrijedio pravila federalnog postupka u vezi sa članom 40. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH, bez zakonskog osnova za takvu odluku. Zbog svega navedenog predloženo je da se zahtjev za vanredno preispitivanje uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba odbije.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je, po punomoćniku, predložio da se zahtjev odbije kao neosnovan ističući da je presuda Kantonalnog suda u Tuzli donesena u skladu sa važećim propisima i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Presudom Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03 0 U 018431 20 Uvp od 04.02.2021. godine uvažen je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesen protiv navedene presude Kantonalnog suda u Tuzli, broj: 03 0 U 018431 18 U od 14.02.2020. godine, te je ista preinačena i riješeno da se tužba odbija.

Protiv navedene presude Vrhovnog suda Federacije BiH tužitelj je podnio apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, rješavajući po navedenoj apelaciji, u predmetu broj AP-1030/21 na sjednici održanoj 27.03.2025. godine donio je Odluku o dopustivosti i meritumu kojom je utvrdio povredu prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, ukinuo presudu Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03 0 U 018431 20 Uvp od 04.02.2021. godine, te predmet vratio Vrhovnom sudu Federacije BiH da po hitnom postupku donese novu odluku.

Postupajući prema navedenoj odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, ovaj Sud je u skladu sa odredbom člana 62. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 94/14), te primjenom odredbi člana 45. i člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05), ponovno ispitao zakonitost pobijane presude prvostepenog suda, pa je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa predmeta proizilazi da je ranijim rješenjem prvostepene službe tuženog od 05.05.2009. godine tužitelju priznato pravo na starosnu penziju u utvrđenom mjesečnom iznosu počev od 31.12.2008. godine; da je rješenjem prvostepenog organa matični broj 0001106203821-0, broj predmeta 1810-1234/18-4 od 03.04.2018. godine, prestalo pravo na isplatu starosne penzije počev od 01.03.2018. godine zbog statusa osiguranika u obaveznom osiguranju; da je tuženi organ, rješavajući po tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv navedenog prvostepenog rješenja, žalbu odbio, cijeneći rješenje pravilnim i zakonitim obzirom na izričitu odredbu člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj: 13/18), te da je Kantonalni sud u Tuzli, postupajući po tužiteljevoj tužbi protiv navedenog osporenog rješenja, tužbu cijenio osnovanom, cijeneći da bi dosljedna primjena odredbe člana 116. predmetnog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju dovela do povrede prava tužitelja na imovinu, i da, iz tog razloga, nema mjesta primjeni ove odredbe, budući bi se time povrijedile odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Federacije BiH i Protokola 1. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima, zbog čega je riješeno na način da je tužba uvažena, poništeni osporeno rješenje i rješenje prvostepenog organa i tuženi obavezan da tužitelju ponovno uspostavi isplatu obustavljene penzije i to počev od dana prestanka isplate, pa nadalje, s tim da sve iznose neisplaćene penzije, koji su za isplatu dospjeli do dana donošenja ove presude, tužitelju isplati u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom izvršenja.

Ranija presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine zasnovana je na odredbama člana 40. i 41. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 6/95 i 37/03), odnosno na dosljednom provođenju zakonskih odredbi u vezi sa spornim pitanjem i zaštitom načela pravne sigurnosti, u vezi sa činjenicom da prilikom donošenja presude Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, broj: U-36/18, od 12.11.2019. godine (kojom je utvrđeno da član 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18) nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine) nije utvrđeno njeno retroaktivno važenje.

Međutim, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je, nakon donošenja navedene odluke Vrhovnog suda, kasnije donio presudu broj U-20/22 od 27. juna 2022. godine, kojom je (u odgovoru na ustavno pitanje koje mu je postavio Vrhovni sud - primjena i djelovanje odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u sudskim postupcima koji su u toku) zauzeo stav da je djelovanje odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kojim je utvrđeno da je zakon ili propis ili pojedina odredba zakona ili propisa suprotna, odnosno u nesaglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, takvo da se u odnosu na postupke koji su u toku pred redovnim sudovima u bilo kojoj fazi sudskog postupka, od dana objave, imaju primijeniti na način da se takav propis, zakon ili pojedina odredba ne primjenjuju u redovno-sudskim postupcima, odnosno odluka Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ima retroaktivno dejstvo na sudske postupke koji su u toku.

Dovodeći sadržaj te presude u vezu sa konkretnim predmetom Ustavni sud Bosne i Hercegovine je u Odluci o dopustivosti i meritumu, broj: AP-1030/21 od 27.03.2025. godine cijenio da bi, prema stavu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-36/18 bila primjenjiva u ovom slučaju s obzirom na to da je objavljena u „Službenim novinama

Federacije Bosne i Hercegovine“ od 11. decembra 2019. godine, dakle u toku trajanja konkretnog upravnog spora.

Pored navedenog, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je cijenio da je primjena odredbe 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 13/18) u konkretnom slučaju rezultirala potpunim prestankom tužiteljevog prava na isplatu starosne penzije za period od dana stupanja na snagu Zakona o PIO 1. marta 2018. godine do dana objavljivanja presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj U-36/18 (10. decembar 2019. godine) čime je, po ocjeni Ustavnog sud Bosne i Hercegovine tužitelj (apelant) kao pojedinac primoran da trpi pretjeran teret primjene zakona za koji je utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, a koji se ne može opravdati ni širokim prostorom za procjenu koji država uživa u oblasti socijalnog zakonodavstva, niti javnim interesom zaštite načela pravne sigurnosti u čiju svrhu je osporena odluka i donesena, te da je time prekršeno pravo na imovinu kategorije osiguranika u koju spada i tužitelj (apelant), odnosno narušeno načelo proporcionalnosti na njegovu štetu, što je za posljedicu imalo povredu njegovog prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Imajući u vidu naprijed navedeno zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke nije osnovan, pa je u skladu sa članom II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda valjalo odlučiti kao u izreci ove presude i to primjenom odredbe člana 46. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, cijeneći i ostale navode zahtjeva neosnovanim.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Jahjaefendić Jasmin, s.r.